

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:938

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Tillämpning av enprocentsregeln och konstsvinn i den offentliga sektorn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur den s.k. enprocentsregeln kan förstärkas som tumregel vid byggnation i regi av stat, landsting/regioner, kommuner och privata byggbolag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns sedan 1930-talet en uttalad ambition att låta en procent av byggkostnaden vid nyproduktion eller renovering av offentliga byggnader och platser avsättas till konstnärlig utsmyckning och gestaltning.

I vilken omfattning denna tumregel tillämpas är svårt att veta eftersom det inte finns någon samlad statistik över hur stor del av offentliga eller privata medel som går till offentlig konst via enprocensregeln.

För statlig byggnation gäller att denna regel skall följas. För landsting/regioner, kommuner och privata byggbolag är det viktigt att enprocentsregeln som tumregel implementeras och förstärks.

Antalet konstnärer som deltar i planering och byggprocesser ökar liksom antalet gestaltungsuppdrag inom kommunala sektorn. Detta är en mycket positiv utveckling, men samtidigt finns det fortsatta utmaningar.

I en rapport beställd av konstnärsnämnden framgår att ca en tredjedel av kommunerna följer enprocentsregeln, en tredjedel har det som mål och en tredjedel följer inte enprocentsregeln, vilket inte är godtagbart. Det är framförallt små kommuner som har svårt att leva upp till denna tumregel.

När det gäller den privata byggsektorn ser många värdet av konstnärlig gestaltning. Men även här behöver mer göras så att fler byggbolag ansluter sig till att använda enprocentsregeln.

Den offentliga konsten är värd miljontals kronor. Den är inköpt med skattepengar i kommuner och landsting och består av tiotusentals verk. Men tyvärr har många kommuner och landsting dålig koll på vad de äger och var konsten finns i den offentliga miljön. Det visar sig att många konstverk helt enkelt försvinner. I t ex region Örebro län har inte konstsamlingen på 16 000 verk inventerats i sin helhet sedan slutet av 1990-talet och i Region Skåne har en inventering nyligen påbörjats där det visade sig att ca 30 procent saknas hittills.

Det är angeläget att enprocentsregeln vid nyproduktion och renovering följs upp och förstärks som tumregel så att fler landsting, kommuner och privata byggbolag ser värdet av konstnärlig gestaltning. Det är lika angeläget att den offentliga sektorn på allvar inventerar och tar ansvar för de alster man äger och att åtgärder sätts in mot det konstsvinn som uppdragats. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Lars-Axel Nordell (KD)